

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia grudnia 2010 r.

**Pan
Stanisław Gawęda
Wójt Gminy Krościenko n/Dunajcem
Rynek 35
34 – 450 Krościenko n/Dunajcem**

P/10/113
LKR-4101-19-01/2010

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Krościenku n/Dunajcem, zwanym w dalszym ciągu wystąpienia „UG”, kontrolę zarządzania środowiskiem w Gminie, ze szczególnym uwzględnieniem lat 2008 – 2010 (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 2 grudnia 2010 r. i omówionymi na naradzie pokontrolnej w dniu 21 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wykonanie przez UG zadań w zakresie zarządzania środowiskiem, za co odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy, Zastępca Wójta oraz pracownicy Zespołu ds. gospodarki nieruchomościami, turystyki, ochrony środowiska, rolnictwa, leśnictwa, ochrony przyrody i promocji (zwanego dalej Zespołem ds. ochrony środowiska). Wyrażoną powyżej ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe:

1. NIK negatywnie ocenia niewypełnianie przez Gminę obowiązków w zakresie planowania działań dotyczących środowiska, a w szczególności:
 - brak aktualizacji posiadanych dokumentów strategicznych, tj. Programu ochrony środowiska oraz Planu gospodarki odpadami, opracowanych i uchwalonych przez Radę Gminy w 2004 r., a tym samym nie wywiązanie się z obowiązków nałożonych

- przez art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zwanej dalej ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) oraz nierespektowanie zapisów w ww. dokumentach, wskazujących na potrzebę ich aktualizacji co cztery lata. W ocenie NIK aktualizacja tych dokumentów była niezbędna – np. w zakresie harmonogramu realizacji zadań, które przebiegały ze znacznym opóźnieniem oraz niespójności w terminowości realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadami, określonych ww. dokumentami, a także w zakresie spraw pominiętych, w tym wynikających z ustaw podjętych po sporządzeniu ww. dokumentów, mających istotne znaczenie dla ochrony środowiska;
- brak w Programie ochrony środowiska zapisów, które umożliwiałyby jednoznacznie określenie postępu działań na podstawie wskaźników – np. przy definicjach wskaźników brak danych co jest miernikiem realizacji zadania (wzrost, spadek danej cechy), nie określono stanu początkowego i przewidywanego ilościowego wzrostu/spadku w danym okresie. Jakkolwiek w Planie gospodarki odpadami wskaźniki zostały określone, to jednak nie o rzetelne dane wynikające z faktycznie wytwarzanych i pozyskiwanych odpadów na terenie Gminy, lecz w oparciu szacunkowe wyliczenia za 2000 r. zamieszczone w Krajowym Programie Gospodarki Odpadami (KPGO);
 - pominięcie w Programie ochrony środowiska występujących na terenie Gminy ostoi oraz stanowisk grzybów objętych ochroną gatunkową, pomimo obowiązku określonego przez art. 50 pkt 1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm., zwaną dalej ustawa o ochronie przyrody);
 - nieopracowanie dotychczas programu usuwania azbestu;
 - niewywiązanie się z obowiązku sporządzenia wyników analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy, a następnie ich przedłożenia Radzie Gminy, co najmniej raz w okresie jej kadencji, w celu oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy (Studium), pomimo wymogu określonego przez art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm., zwaną dalej ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Jakkolwiek zmiana Studium (uchwalonego w 2000 r.) nastąpiła ostatnio w maju 2010 r., to jednak bez sporządzenia wyników ww. analizy;
 - niewywiązanie się z obowiązku wykonania opracowania ekofizjograficznego dla Studium, wymaganego przez art. 72 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

NIK negatywnie ocenia także ujmowanie w Programie ochrony środowiska oraz Planie gospodarki odpadami zadań, które nie należą do kompetencji Gminy, bez zapewnienia ich monitoringu, w tym sprawnego przepływu informacji w zakresie postępu w ich wdrażaniu – np. do Programu ochrony środowiska ujęto 23 zadania (spośród 80) do realizacji z innymi jednostkami spoza terenu Gminy, z tego 9 zadań do realizacji wyłącznie przez podmioty spoza terenu Gminy.

2. W okresie objętym kontrolą Rada Gminy uchwaliła dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp) dla Grywałdu – Krotnica oraz Zawodzia II, a także zmieniała ustalenia tekstowe dotyczące mpzp dla wsi Biały Potok. Na podstawie tych planów NIK pozytywnie ocenia respektowanie wymagań ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym. Dla tych planów wykonane zostały opracowania ekofizjograficzne oraz prognozy oddziaływania na środowisko. Uwzględniono w nich rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń oraz przywracania środowiska do właściwego stanu, zaznaczając obszary wymagające ochrony, a także uwzględniono ograniczenia wynikające z przepisów określonych obowiązującymi ustawami, a dotyczącymi zagadnień ochrony środowiska.
3. W zakresie wzajemnej relacji oraz spójności obowiązujących w Gminie dokumentów Strategicznych dotyczących środowiska stwierdzono nieprawidłowości, polegające na:
 - pominięciu w Studium problematyki usuwania i unieszkodliwiania azbestu, a także wykorzystania odnawialnych źródeł energii słonecznej pomimo, iż uwzględniona została w Strategii rozwoju Gminy. Należy przy tym dodać, że w Strategii określono, iż do priorytetów rozwojowych Gminy zaliczono ochronę środowiska naturalnego m.in. poprzez wykorzystanie ekologicznych nośników energii;
 - różnicach w terminach realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadami – w Programie ochrony środowiska określono realizację do roku 2011 zaś w Planie gospodarki odpadami do roku 2015.
4. NIK negatywnie ocenia zakres i prawidłowość wykonywania niektórych (objętych kontrolą) zadań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do obowiązków nałożonych na gminy przepisami prawa. Stwierdzono bowiem, że:
 - UG nie zbierał informacji o rodzaju i ilości substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz nie przedkładał Marszałkowi Województwa informacji o tych odpadach, pomimo obowiązku określonego przez art. 162 ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska;
 - Wymagane ustawami sprawozdania o masie zebranych odpadów składane były do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego nawet z rocznym

opóźnieniem (za 2008 r. i 2009 r. złożono w załączeniu do pisma z 23 kwietnia 2010 r.). Sprawozdania te nie zawierały jednak rzetelnych danych, wskutek nie egzekwowania od firm przedkładania wymaganych informacji, a także były rozbieżne z danymi przekazanymi przez Zakładu Gospodarki Komunalnej (ZGK) do UG za ten sam okres w zakresie odpadów dotyczących urządzeń zawierających freony oraz zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych;

- UG nie wywiązał się z obowiązku prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, pomimo obowiązku określonego przez art. 3 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm., zwana dalej ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Należy przy tym dodać, że Wójt nie powierzył żadnemu pracownikowi UG obowiązku prowadzenia tej ewidencji. Jakkolwiek umowy na odbieranie odpadów zawierał z właścicielami nieruchomości kierownik ZGK, to jednak ich ewidencja w UG jest niezbędna w celu przeprowadzania kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy;
- UG nie interesował się w dostatecznym stopniu problematyką dotyczącą gospodarki odpadami na terenie Gminy, w tym:
 - a) w jakim zakresie zapewniono na terenie Gminy zorganizowany system odbierania odpadów komunalnych, pomimo obowiązku określonego przez art. 16a pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 12143 ze zm., zwany dalej ustawą o odpadach), który stanowi, że do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy zapewnianie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych,
 - b) jakie faktycznie występują warunki dla funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych. Brak należytego zainteresowania zbiórką odpadów komunalnych w sposób selektywny przejawiał się także nieuchwaleniem przez Radę Gminy do czerwca 2009 r. niższych stawek opłat, do czego zobowiązywał art. 6 ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;

- UG nie konfrontował ewidencji zbiorników bezodpływowych z danymi dotyczącymi odbierania nieczystości z tych zbiorników, uzasadniając ten fakt tym, że odbieraniem nieczystości zajmuje się ZGK, któremu jednak nie przekazywano tej ewidencji;
- UG nie posiadał wiedzy o posiadaczach odpadów prowadzących odzysk lub unieszkodliwianie odpadów oraz podmiotach prowadzących zbiórkę i transport odpadów na terenie objętym właściwością kontrolowanego organu gminy.

W ocenie NIK braku zainteresowania nie usprawiedliwiają wyjaśnienia pracowników Zespołu ds. ochrony środowiska Doroty Jurkiewicz i Józefa Komorka, którzy wyjaśnili, iż brak tych danych w UG wynika z faktu, iż zadania w zakresie gospodarki odpadami realizuje ZGK. Ponadto treść informacji ZGK wskazuje, iż Zakład ten nie w pełnym zakresie (nie kompleksowo) realizował zadania oraz nie posiadał pełnej wiedzy w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy (inne podmioty także posiadały zezwolenia na odbiór i transport odpadów).

NIK zwraca przy tym uwagę, iż Zespołowi ds. ochrony środowiska przypisano zadanie dotyczące kontroli przepisów o ochronie środowiska oraz prowadzenie spraw z zakresu gospodarki odpadami, a ZGK jest jednostką organizacyjną Gminy, realizującą powierzone zadania podlegającej ocenie m.in. poprzez kontrolę sprawowaną przez Wójta zgodnie z zapisami w Statucie tej jednostki. Zakład ten jednak w latach 2008 – 2010 nie był objęty kontrolą w zakresie zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie Gminy.

- UG nie egzekwował od podmiotów, którym Wójt wydał zezwolenia na odbiór odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych:
 - a) przedkładania wykazu właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu dany podmiot zawarł umowy na odbieranie odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, oraz wykazu właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu umowy uległy rozwiązaniu lub wygasły, pomimo obowiązku określonego przez art. 9a ust. 1 ustawy o uczytaniu czystości i porządku w gminach. W okresie objętym kontrolą (2008 – 2010) z ww. obowiązku wywiązywały się częściowo tylko dwa podmioty, spośród czterech prowadzących działalność w ww. zakresie.
 - b) przekazywania informacji określonej przez art. 9a ust. 2 pkt 1 – 4 ww. ustawy, tj. z uwzględnieniem:
 - 1) masy poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych lub ilości i rodzaju nieczystości ciekłych z obszaru danej gminy w terminie do końca pierwszego kwartału za poprzedni rok kalendarzowy;

- 2) sposobów zagospodarowania poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych;
- 3) masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowisku odpadów;
- 4) masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nieskladowanych na składowiskach odpadów i sposobów lub sposobu ich zagospodarowania.

Także ZGK w okresie objętym kontrolą nie przedkładał do UG wymaganego przez art. 9a ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. z 2005 r., Dz. U. Nr 236, poz. 2008 ze zm.) wykazu właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu zawarł umowy na odbieranie odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, oraz wykazu właścicieli nieruchomości, z którymi w poprzednim miesiącu umowy uległy rozwiązaniu lub wygasły.

NIK negatywnie ocenia niepodjęcie przez Wójta żadnych działań wobec przedsiębiorców, którzy nie wywiązywali się z ww. obowiązków przedkładania informacji i wykazów.

- Gmina nie posiadała na własnym terenie instalacji lub urządzeń do odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych i nie podejmowała działań do ich powstania, pomimo, że w Programie ochrony środowiska zaplanowano do realizacji na lata 2004 – 2011 budowę stacji segregacji i przeładunku odpadów.
- Gmina nie zapewniła warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Odpady ulegające biodegradacji zbierane były razem z niesegregowanymi, a brak rzetelnych danych w zakresie masy tych odpadów nie daje możliwości oceny, iż obowiązek określony przez art. 16a pkt 4 lit. a ustawy o odpadach jest realizowany (do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy zapewnianie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – do dnia 31 grudnia 2010 r. – do nie więcej niż 75 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji). Należy przy tym dodać, że jednym z zadań określonych w Programie ochrony środowiska do realizacji na lata 2004 – 2007, było *wprowadzenie na terenie Gminy systemu odbioru odpadów biodegradowalnych wydzielonych ze strumieni odpadów komunalnych*.
- Brak było konkretnych i efektywnych działań w zakresie inicjowania i ułatwienia tworzenia punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Na

terenie Gminy brak jest stałego punktu gromadzenia ww. sprzętu, a dwukrotne akcje w ciągu roku zbierania tego sprzętu od mieszkańców nie gwarantują – w ocenie NIK – należytego rozwiązania tego problemu.

- W latach 2008 – 2010 Gmina nie podejmowała żadnych działań dla utrzymania i zabezpieczenia zlokalizowanych na terenie Gminy obiektów i obszarów objętych ochroną prawną (obowiązek tych działań określony został przez art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) oraz przez art. 44 ustawy o ochronie przyrody).
5. NIK negatywnie ocenia terminowość realizacji działań zakładanych dokumentami strategicznymi, gdyż spośród 80 zadań określonych Programem ochrony środowiska do realizacji na lata 2004 – 2011, aż 34 nie zostało rozpoczętych, a w odniesieniu do pięciu zadań brak było danych o realizacji, z tego 20 zadań zaplanowanych zostało do realizacji do 31 grudnia 2007 r., a mimo to 12 nie zostało dotychczas zrealizowanych, z tego osiem nie zostało rozpoczętych. Spośród 15 zadań określonych do zrealizowania w zakresie gospodarki odpadami, pięć zaplanowano na lata 2004 – 2007 nie realizując trzech zadań. Z pozostałe dziesięć zadań, zaplanowanych do realizacji do 2011 r. (dwa zadania) oraz do 2015 r. (osiem zadań), sześć zadań nie zostało rozpoczętych lub brak rozeznania o stopniu realizacji. Taki stopień realizacji zadań dowodzi, iż ich zakres określony Programem i Planem nie był należycie przeanalizowany pod kątem istniejących możliwości. W Programie ujęto m.in. zadania, których realizacja należała do podmiotów spoza Gminy, nie posiadając (do czasu rozpoczęcia kontroli) żadnych dokumentów w zakresie stopnia wykonania, a także żadnych ustaleń w zakresie monitoringu ich realizacji. Szacunkowo określono, że koszt 62 zadań (spośród 80 określonych Programem) do roku 2011 wyniesie ogółem 37.671 tys. zł, bez wyszczególnienia kwot na poszczególne jednostki realizujące przedsięwzięcie, oraz bez oszacowania kosztów 18 zadań. W UG brak było danych w zakresie ogólnej kwoty kosztów poniesionych dotychczas na te zadania przez jednostki, którym przypisano realizację zadań. Brak było także danych o kwocie wydatków poniesionych wyłącznie przez Gminę na te zadania od roku 2004. Należy przy tym dodać, że zakres tych zadań, wykazanych jako wykonane, nie był dotychczas udokumentowany przez UG, lecz określony dopiero w czasie kontroli NIK na podstawie dokonanego rozeznania.

NIK zwraca także uwagę, iż UG nie podejmował żadnych działań w celu rozwiązania problemów – określonych w ankiecie sporządzonej w sierpniu 2010 r. i przesłanej przez Wójta do Zarządu Województwa Małopolskiego – w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy, do których zaliczono m.in. niską świadomość

społeczną w zakresie selektywnej zbiórki: baterii, odpadów zawierających PBC, brak stałego punktu gromadzenia zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, brak punktu gromadzenia odpadów niebezpiecznych, brak w najbliższej okolicy linii do przerobu gruzu, brak punktu skupu makulatury. Wyjaśnienia w tej sprawie Wójta, że nie wszystkie zadania należą do obowiązków Gminy nie mogą – w ocenie NIK – usprawiedliwiać braku jakichkolwiek działań w kierunku likwidacji lub zmniejszania występujących problemów.

6. NIK negatywnie ocenia nierealizowanie zapisów Programu ochrony środowiska w zakresie procedur oceny oddziaływania na środowisko jako mechanizmu zarządzania środowiskiem. Pomimo, że w Programie zapisano, iż *dynamiczne procesy rozwoju i zmian w sferach: przyrodniczej, gospodarczej, przestrzennej, społeczno-politycznej i instytucjonalnej narzucają konieczność nieustannego monitorowania: realizacji celów i działań określonych w programie; zmian warunków realizacji występujących zarówno na obszarze kraju, województwa, powiatu, jak i gminy*; to faktycznie realizacja Programu ochrony środowiska oraz Planu gospodarki odpadami nie była monitorowana. Wójt nie ustalił koordynatora tego programu, a także nie spowodował oceniania stopnia wdrożenia tych dokumentów, pomimo, że w Programie ochrony środowiska zapisano, iż za jego realizację *odpowiedzialne są władze Gminy, które powinny wyznaczyć koordynatora (kierownika) wdrażania programu*.
7. NIK negatywnie ocenia niesporządzanie raportów i sprawozdań z realizacji działań i osiągania celów określonych w dokumentach strategicznych. Wójt nie wyznaczył koordynatora wdrażania Zespołu, nie powołał zespołu konsultacyjnego, nie były składane sprawozdania przez inne podmioty realizujące Program, nie sporządzano raportów przedstawiających postęp we wdrażaniu zadań i celów zawartych w Programie. Zaniedbania te kolidowały także z postanowieniami art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, który zobowiązuje organ wykonawczy gminy do sporządzenia co dwa lata raportu z wykonania programu ochrony środowiska i przedłożenia go radzie gminy. Wójt zaniedbał także obowiązek sporządzania sprawozdania z gospodarki odpadami, pomimo że art. 14 ust. 13 pkt 1 ustawy o odpadach zobowiązuje organ wykonawczy gminy do sporządzania i przedkładania radzie gminy sprawozdania z gospodarki odpadami w terminie do dnia 31 marca po upływie okresu sprawozdawczego. Należy przy tym dodać, że w Planie gospodarki odpadami zapisano: *Kolejnym elementem systemu zarządzania i monitorowania gospodarki odpadami jest sporządzanie raz na 2 lata raportów z postępu we wdrażaniu Planu Gospodarki Odpadami. Przekazywany jest on Radzie Gminy, która będzie oceniała co dwa lata stopień realizacji Planu,*

natomiast na bieżąco będzie kontrolowany postęp w zakresie wdrażania przedsięwzięć zdefiniowanych w Planie.

8. Gmina wykorzystywała mechanizmy finansowe zarządzania środowiskiem w niewielkim zakresie. W okresie objętym kontrolą UG nie naliczał żadnych opłat oraz nie wymierzał kar, a uzyskane dochody w latach 2008 – 2010 (do 30 września) stanowiły wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska i kar za działania niezgodne z prawem, z tytułów określonych przez art. 402 ust. 4 – 6 ustawy Prawo ochrony środowiska i wyniosły ogółem 19.568,11 zł. Z kwoty tej 14.859,70 zł uzyskano w latach 2008 i 2009 z przeznaczeniem na Gminny Fundusz Ochrony Środowiska, wydatkując w tych latach z tego Funduszu na działania dotyczące ochrony środowiska 25.854,78 zł.

Na zadania związane z ochroną środowiska w latach 2008 – 2010 w budżecie Gminy zaplanowano ogółem 8.628,3 tys. zł, wydatkując do 30 września 2010 r. kwotę 7.278,4 tys. zł. NIK negatywnie ocenia nie podjęcie dotychczas działań w kierunku pozyskania środków z zewnątrz pomimo, że zadania określone do realizacji dokumentami strategicznymi planowano realizować przy udziale środków pochodzących m.in. z: UE, WFOŚiGW, PFOŚiGW, bez określenia wielkości kwot z poszczególnych źródeł. Wyjaśnienia Wójta w tej sprawie, iż przyczyną nie składania wniosków o środki był brak wymaganych środków własnych, dowodzi nierzetelnego programowania zdań. Wymownym przy tym jest fakt, iż koszt zadań określony Programem ochrony środowiska oraz Planem gospodarki odpadami oszacowany został na kwotę ogółem 38 436 tys. zł, bez wyszczególnienia kwot na poszczególne jednostki realizujące oraz bez 25 zadań, dla których nie określono kosztów.

9. UG, a także żadna inna jednostka organizacyjna Gminy nie przystąpił do *EMAS (Wspólnotowy System Ekozarządzania i Audytu)* oraz nie posiada certyfikatu ISO 140001. Zwrócenia uwagi wymaga fakt, iż UG nie interesował się wdrażaniem na terenie Gminy normy *ISO 140001* lub udziału w *EMAS*, a także nie podejmował działań w celu propagowania uzyskania certyfikatów w zakresie zarządzania środowiskiem.
10. NIK negatywnie ocenia brak nadzoru Wójta nad realizacją zlecanych prac i wydawanych zezwoleń, gdyż:
 - w Gminie brak było jednostki organizacyjnej oraz osoby, której powierzono koordynację działań w zakresie środowiska i nadzór nad realizacją działań dotyczących zarządzania środowiskiem. Dopiero w czasie kontroli nadzór nad zadaniami w zakresie ochrony środowiska przypisany został do Zastępcy Wójta;

- Wójt nie wywiązał się z obowiązku sprawowania kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska, określonego przez art. 379 ust. 1 i 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Wójt ponadto nie skorzystał z uprawnienia do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzielonym zezwoleniem, nadanego przez art. 8b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Pomimo, że do Zespołu ds. ochrony środowiska należała kontrola przepisów o ochronie środowiska, kontrole takie w latach 2008 – 2010 (do listopada) nie były przeprowadzane, poza czterema wizjami w terenie w związku z badaniem skarg, które wpłynęły od mieszkańców.

NIK zwraca także uwagę, że w okresie objętym kontrolą UG nie korzystał z bazy informacji o korzystaniu ze środowiska prowadzonej przez WIOŚ na podstawie art. 286a ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz z prowadzonej przez Marszałka Województwa Małopolskiego wojewódzkiej bazy danych dotyczących gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych zezwoleń w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzonych na podstawie art. 37 ust. 6 ustawy o odpadach.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o podjęcie działań organizacyjnych zmierzających do zapewnienia przestrzegania przepisów prawa dotyczących zarządzania środowiskiem, m.in. poprzez:

1. Wywiązywanie się z obowiązków ustawowych w zakresie sporządzania, aktualizacji, oceny, weryfikacji i spójności dokumentów strategicznych związanych z ochroną środowiska na terenie Gminy, z uwzględnieniem wszystkich elementów określonych przepisami prawa.
2. Weryfikację harmonogramu zadań określonych Programem ochrony środowiska oraz Planem gospodarki odpadami i terminową jego realizację.
3. Rozważenie nawiązania oraz ustalenia zasad współpracy z innymi podmiotami realizującymi zadania związane z ochroną środowiska.
4. Systematyczne monitorowanie wdrażania Programu ochrony środowiska, a także dokonywanie ocen stopnia jego wdrażania, sporządzanie obowiązujących ocen, raportów i sprawozdań oraz przedkładanie ich Radzie Gminy, zgodnie z wytycznymi Programu.
5. Rzetelne sporządzanie i terminowe przedkładanie innym instytucjom obowiązujących corocznych informacji i sprawozdań.
6. Opracowanie programów usuwania wyrobów zawierających azbest.

7. Rozważenie podjęcia działań w celu pozyskiwania środków z zewnątrz na realizację zadań określonych Programem ochrony środowiska oraz Planem gospodarki odpadami.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust.1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art.61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art.62 ust.2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o których mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego NIK,
3. Akta kontroli.